

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเป็นการศึกษาถึงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำเป็นต้องดำเนินการจัดทำก่อนเป็นอันดับแรก โดยเป็นการศึกษาค้นคว้าเพื่อทราบถึงปรากฏการณ์ในสังคมท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการนำเสนอโครงการ แผนงาน ร่วมปฏิบัติ ตามแผนงาน โครงการที่วางไว้ ตามช่วงเวลาที่กำหนด ร่วมควบคุมติดตาม และประเมินผล แผนพัฒนา ที่บริหารจัดการแผนงาน โครงการนั้นๆ จะต้องบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส พร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นทางการ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารทางราชการประกอบกับศึกษากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลจากเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และนอกจากนี้วิธีการดำเนินการเกี่ยวกับเก็บข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การตรวจสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ ได้เก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลหนองบัว จากประชาชนจำนวน 8 หมู่บ้านที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 2,336 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย ใช้สูตรคำนวณของ Talo yamana ณ. ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ $N =$ จำนวนประชากรทั้งหมด
 $n =$ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
 $e =$ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรตำบลหนองบัวที่คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{กลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{2336}{1+2336(.05)^2} = 341.52 \\ &= 342 \end{aligned}$$

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมของประชากรตำบลหนองบัว ในแต่ละหมู่บ้านมีประชากรไม่เท่ากัน จึงคำนวณสัดส่วนจากฐานประชากรแต่ละหมู่บ้านมาเป็นขนาดตัวอย่างรวมทั้งหมด 342 คน โดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อหาจำนวนประชากรตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง(จำนวนประชากร ณ.วันที่ 1 มกราคม 2552)

ลำดับที่	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านโนนยั้งสันต์	349	51
2	บ้านหนองบัวกลาง	307	45
3	บ้านหนองบัวนอก	318	47
4	บ้านหนองบัวใน	309	46
5	บ้านโนนหนองเบ็ญ	98	15
6	บ้านหนองบัวศรีวิสัย	306	44
7	บ้านหนองบัวทอง	351	51
8	บ้านโนนสมบูรณ์	298	43
รวม		2,336	342

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1. ข้อมูลทางด้านบุคคลเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ การศึกษา

ตอนที่ 2. สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาตำบล หนองบัวแบ่งออกเป็น การแสดงความคิดเห็นการนำเสนอปัญหา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ น้อย ปานกลาง มาก มีระดับการให้คะแนนดังนี้ (ธนาวิทย์ กางการ. 2549 : 72)

เคยมีส่วนร่วมมาก	ให้คะแนน	3	คะแนน
เคยมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้คะแนน	2	คะแนน
เคยมีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนน	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

การตรวจสอบเครื่องมือ

1. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านที่ทำงานเกี่ยวข้องกับแผนงานท้องถิ่น การจัดทำแผน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ถูกต้องตามหลักวิชาการ และในด้านภาษาที่ใช้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา ทำการตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม ความถูกต้องของแบบสอบถาม สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

1.1 นายสมใจ จุฑาผาด วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครู ค.ศ.1 โรงเรียนสังคัมพัฒนา ตำบลหลักเหลี่ยม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.2 นายทองทศ อามาตย์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครู ค.ศ.3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสงเปลือยวิทยายน ตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้อง ชัดเจนของภาษา

1.3 นายประหยัด พานิชดี วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนหนองบัวใน ตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลการวิจัย และออกแบบเครื่องมือ

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แบบสอบถามและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขสำนวนและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) (Index of Objective Check) มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .81 ขึ้นไป แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) ประชาชนตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน แล้ววิเคราะห์หาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson) ได้คะแนนระหว่าง 0.56-0.85

2.2.5 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Coefficients) ใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้เท่ากับ 0.97 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117)

2.2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือการศึกษาวิธีการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดทำแผนพัฒนาตำบลสามปี และข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีของ อบต.ร่วมกับวิธีแจกแบบสอบถาม โดยขอความอนุเคราะห์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อดำเนินการสอบถามประชาชนตามจำนวนกลุ่มประชากรตัวอย่าง ทั้ง 8 หมู่บ้าน ในเขตตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิธีการ และรูปแบบในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยตัวแปรที่นำมาอธิบายในส่วนนี้ ประกอบด้วย เพศ และ ระดับการศึกษา นำเสนอด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ แจกแจงความถี่ และจัดอันดับ

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล แบ่งออกเป็น การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นการนำเสนอปัญหา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติค่านิยมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117) นำเสนอด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดให้

ค่าเฉลี่ย 2.34- 3.00	หมายถึง การมีส่วนร่วมในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 1.67-2.33	หมายถึง การมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.66	หมายถึง การมีส่วนร่วมในระดับน้อย

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ นำเสนอด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ แจกแจงความถี่ และจัดอันดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เพื่อให้ทราบลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจาก ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) และT-test